

Třetí neděle velikonoční C

Tak jako minulou neděli byl apoštol Tomáš postavou, na níž byla soustředěna naše pozornost, je touto postavou dnešního čtení apoštol Petr. Pro toho vlastně platilo toto třetí zjevení Kristovo po zmrtvýchvstání. Kristus odevzdává Petrovi svůj pastýřský úřad a vedení církve. Katolická teologie spatřovala v tomto místě hlavní důkaz Petrova primátu v církvi, který byl často v dějinách církve popírán. Kristus se nazval dobrým pastýřem. Použil tohoto obrazu pro vyjádření toho, čím se nám stal při svém vtělení. Stal se tím, kdo nás vede, za kým jdeme, kdo nás živí, chrání a vykupuje. Položil za nás život tak, jako podobenství, kterého sám užil – dobrý pastýř dává svůj život za ovce.

A tento pastýřský úřad, tuto plnost vedení vykoupeného lidu – církve, svěřuje svému zástupci Petrovi. Vyvolení Petra se odehrálo již v okamžiku jeho povolání, když mu dal nové jméno: Skála. Ty jsi skála a na této skále tedy založím svou církev, slibuje u Césareje Petrovi. Nové jméno se dávalo v Písmě zakladatelům nového rodu. Jméno Adam dává Bůh v ráji prvnímu člověku, otci lidstva, Abraham, který je povolán k zaslíbení, dostává rovněž od Boha nové jméno. Toto zaslíbení bylo upevněno ve vyvoleném národě, jehož otcem se stává Jakub a dostává od Boha nové jméno Izrael. A konečně Petr dostává své jméno proto, že se stal hlavou nového vyvoleného lidu, který Kristus vykoupil a posvětil.

Proč Bůh vyvolil Petra k tomuto velkému poslání, když apoštolem, kterého Kristus nejvíce miloval, jak máme dosvědčeno v evangeliích, byl Jan? Smíme-li se pokusit o proniknutí tajemství Božích činů, pak můžeme říci, že šlo o tentýž způsob, který Bůh používal často při uskutečňování svých cílů. Vždycky volí prostředek, který se zdá být nejméně vhodný k dosažení Božího cíle, aby vynikla podstata jeho božského zásahu. Neplodná žena sv. Alžběta se stává matkou předchůdce Páně. Ani andělovi neuvěřil Zachariáš a byl za to potrestán. Maria, která zaslíbila své panenství Bohu, se stává matkou Mesiáše. Způsob vykoupení je dán tím nejméně očekávaným postupem: potupnou a pohanskou smrtí na kříži, která tak pohoršovala židy. Bůh jde proti lidské logice, aby zjevila svou moc.

Když Kristus vyvolil Petra k tomu, aby se stal základem velké budovy církve, pak to možná nebylo proto, že byl skála, ale že byl opakem toho, co je skála. Byl nestálý, prchlivý, podléhal okamžitým vznětům, jednal neuváženě, někdy zbrkle. Jde z extrému do extrému: nebudeš mi mýti nohy navěky: a za chvíli – nejen nohy, ale i ruce i hlavu. Vychloubá se, že by všichni mohli Krista zradit, ale on ne. A pak přichází trojnásobná zrada: Neznám toho člověka. Nenacházíme v něm ani potuchu po tom, co bychom mohli obrazně nazvat pevností skály, stálostí a neochvějností. Stačí pohled obyčejné služky, aby se jeho statečnost, kterou osvědčil při zajímání Krista, úplně vytratila.

A teď Kristus vstalý z mrtvých, stojí na břehu před ním a Petr skládá své trojí vyznání lásky, jakoby měl odčinit trojí zradu na Kristu. Jeho sebedůvěra zmizela. Neodvolává se na sebe, ale na Krista: Pane, ty víš všechno, ty víš, že tě miluji. A Kristus mu odevzdává svůj úřad, pro který ho vyvolil a vychovával. Jeho slabost uzrává ve tvrdost skály a Petr se stává po seslání Ducha svatého tím, čím ho Kristus chtěl mít, když ho nazval skálou. Neohroženě mluví před zástupy lidu, vydává svědectví před veleradou a nenechá se zastrašit, když mu hrozí trestem. Tvrdě obžalovává židovské vůdce za to, že zavraždili Krista. Vystupuje jako hlava apoštolů se samozřejmostí, která nepřipouští námítky. Je v něm Kristova síla, která ho přetvořila. Takto Kristus vede vždy svou církev a všechny lidi. Proměňuje naši slabost ve svou sílu. Naši neschopnost využívá pro splnění těch nejneočekávanějších záměrů. Může nás použít pro cíle, pro něž nemáme přirozené předpoklady. Nikdo z nás nemůže předvídat, jakých činů pro něho

bychom byli schopni skrze jeho sílu. Že v nás nedochází k této proměně, je naše chyba. Nedovedeme se odevzdat jeho záměrům, nenosíme v sobě plnost důvěry, kterou v něho skládal apoštol Petr. Nemáme dostatek lásky, která by nás odevzdala jeho vedení. Necht' nás tedy dnešní úryvek evangelia přivede k zamyšlení, čím bychom mohli před Bohem být, kdybychom mu dovedli dát svůj život k dispozici, jak to dovedl právě apoštol Petr.